

**Kivonat Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése
2006. február 2-i ülésének jegyzőkönyvéből**

I-7/95.150/2006. sz. H A T Á R O Z A T:

Tárgy: Miskolc város Fogyatékosügyi Programja

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése megtárgyalta a „**Javaslat Miskolc város Fogyatékosügyi Programjára**” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) A Közgyűlés a határozati javaslat 1. számú mellékletében foglaltak szerint elfogadja Miskolc Megyei Jogú Város 2010-ig terjedő Fogyatékosügyi Programját.
A Közgyűlés felkéri a Polgármestert, hogy a Polgármesteri Hivatal érintett szakosztályainak közreműködésével koordinálja, foganatosítsa a program végrehajtása érdekében szükséges intézkedéseket.

Felelős: Polgármester
Közreműködik: Egészségügyi, Családvédelmi és
Foglalkoztatási Főosztály
Oktatási, Kulturális és Civilkapcsolatok
Főosztály
Építési, Környezetvédelmi és
Településfejlesztési Főosztály
Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Főosztály
Határidő: folyamatos

- 2.) A Közgyűlés felkéri a program a III. pontjában felsorolt fogyatékosügyi érdekvédelmi szervezeteket, illetve a Fogyatékosügyi Szakmai Műhely tagjait, a városban élő fogyatékosok helyzetének figyelemmel kísérésére, a programban foglaltak végrehajtásában történő együttműködésre.

Felelős: Polgármester
Közreműködik: Egészségügyi, Családvédelmi és
Foglalkoztatási Főosztály
Oktatási, Kulturális és Civilkapcsolatok
Főosztály
Építési, Környezetvédelmi és
Településfejlesztési Főosztály
Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Főosztály
Fogyatékosügyi Szakmai Műhely tagjai
a városban működő jótékonyági szervezetek
Határidő: folyamatos

Kmft.

**Dr. Mészáros Miklós sk.
jegyző**

**K á l i Sándor sk.
polgármester**

A kiadmány hitelélül:

kiadó

FOGYATÉKOSÜGYI PROGRAM

2006-tól 2010-ig

Miskolc Megyei Jogú Város
Önkormányzata

Bevezető

Az Országgyűlés az 1998.évi XXVI. számú törvénnyel megalkotta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényt. A törvény alkalmazásában fogyatékos személynek kell tekinteni azokat az érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokló, illetőleg a kommunikációban számottevően korlátozott személyeket, akik számára ez tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A törvény meghatározta a fogyatékos személyt megillető jogokat, az esélyegyenlőség célterületeit az egészségügy, oktatás, foglalkoztatás, lakóhely, kultúra, kommunikáció, közlekedés és sport tekintetében, továbbá a rehabilitációval kapcsolatos szabályokat, valamint a fogyatékosági támogatásra való jogosultság igénylésével kapcsolatos szabályokat.

Az Országgyűlés elrendelte az Országos Fogyatékosügyi Tanács felállítását és meghatározta az Országos Fogyatékosügyi Programmal kapcsolatos célkitűzéseket. A törvény hatályba lépését követően elkészült az Országos Fogyatékosügyi Program, amelyet az Országgyűlés a 100/1999. (XII.10.) OGY. határozattal fogadott el. A Kormány a 2062/2000 (III.24.) számú határozattal elfogadta az Országos Fogyatékosügyi Program céljára és alapelveinek érvényesítése érdekében szükséges középtávú intézkedési tervet, mely a jogalkotás, illetve az élet minden területén meghatározta a fogyatékos személyek helyzetének javítása érdekében szükséges tennivalókat. Az Országos Fogyatékosügyi Program az elmúlt időben aktualizálásra került, a 2001-2003. évi középtávú program végrehajtásáról szóló jelentést az Országgyűlés a 6/2005. számú OGY. határozattal fogadta el. Jelenleg folyamatban van 2010-ig terjedő második középtávú programhoz kapcsolódó intézkedési terv előkészítése, az új Országos Fogyatékosügyi Program Országgyűlés elé terjesztése.

A fogyatékos személyek jogairól, esélyegyenlőségének biztosításáról szóló törvényhez több jogszabály is kapcsolódik, ezek meghatározzák a konkrét ágazati feladatokat.

Miskolc Megyei Jogú Város Fogyatékosügyi Programjának megalkotása előtt át kell tekinteni a városban élő fogyatékos személyekkel kapcsolatos adatainkat, a fogyatékosoknak szolgáltatást nyújtó önkormányzati ellátórendszert és a fogyatékosok érdekében lehetséges teendőket. A program megalkotása előtt szükséges számba venni az önkormányzattal együttműködő lehetséges partnereket.

Ezt követően célszerű meghatározni a Miskolci Fogyatékosügyi Program célját, a program 2010-ig terjedő konkrét feladatait.

I. Helyzetelemzés:

A miskolci fogyatékkal élő személyek jelenlegi számáról nem rendelkezünk pontos adatokkal. Legutóbb a 2000. évi népszámlálás gyűjtött információkat a fogyatékkal élő személyekről, mely szerint 10.158 fő él Miskolcon. (A szociális szolgáltatástervezési koncepcióban, illetve a fogyatékossgal élő gyermekek és családjaik élethelyzeti problémáinak felméréséről szóló 2003. évi közgyűlési előterjesztésben 8500 fogyatékos személy szerepel. Ez az eredmény a város egészségügyi ellátásában közreműködő egészségügyi szolgáltatóktól gyűjtött adatok alapján lett kiszámítva.) A Miskolcon élő fogyatékosok közel 6 %-os aránya megegyezik az országos adatokkal.

A népszámlálás adatai alapján az alábbi kiegészítő információk állnak rendelkezésre. (Feltételezéseink szerint 2000. óta nem változott lényegesen a városban élő fogyatékosok száma, összetétele.)

Fogyatékkal élő személyek száma összesen	10158 fő
ebből	
férfi	5059 fő
nő	5099 fő
0-14 év közötti	384 fő
15-29 év közötti	723 fő
30-39 év közötti	649 fő
40-49 év közötti	1571 fő
50-59 év közötti	2244 fő
60 éves és idősebb	4587 fő
iskolai végzettség szerinti megoszlás szerint	
8 általános alatti végzettségű	2251 fő
8 általánossal rendelkező	3633 fő
középfokú végzettségű	3517 fő
egyetemi végzettségű	757 fő
fogyatékoság típusa szerint	
mozgássérült	3116 fő
alsó végtag hiánya	317 fő
egyéb testi fogyatékos	531 fő
gyengén látó	866 fő
egyik szemére nem lát	313 fő
vak	177 fő
értelmi fogyatékos	717 fő
nagyot halló	1138 fő
siket, siket-néma, néma	188 fő
beszédhibás	143 fő
egyéb	2652 fő

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a fogyatékosok közül a 40 év felettek esetében drasztikusan emelkedik a fogyatékoság előfordulási aránya a tartós betegség, és egyéb egészségügyi állapotromlás miatt. Az egészségügyi alapellátás preventív tevékenységének javításával elkerülhető a nem kívánt fiatalkori terhességek egy része. A halmozottan veszélyeztetett terhesek fokozott gondozásával, a szűrővizsgálatok kiterjesztésével, az egészség megőrzés, betegség/baleset megelőzés hatékonyságának javításával, az egészséges életmód fokozott elterjesztésével csökkenthető a fogyatékoság kialakulása, a veleszületett rendellenességek száma. A már bekövetkezett fogyatékoság esetén gondoskodni kell a kiesett képességek pótlásáról, a meglévő készségek, képességek fejlesztéséről, az egészségügyi állapot megőrzéséről, javításáról és a rehabilitációról, továbbá a fogyatékoság mértékéhez, jellegéhez igazodó komplex segítségnyújtásról.

II. A fogyatékosoknak szolgáltatást nyújtó ellátórendszer bemutatása

1.) Egészségügyi ellátás

Miskolc Megyei Jogú Városban kiterjedt **egészségügyi alapellátást** és szakellátást nyújtó ellátórendszer működik. A fogyatékos személyek ellátásában és a fogyatékoság kialakulásának megelőzésében kiemelkedő szerepet játszik a védőnői szolgálat a terhes nők fokozott gondozása, a 0-6 éves korú gyermekek, illetve az iskolai képzésben nem részesülő 18 év alatti fogyatékos személyekkel kapcsolatos feladatait érintően. Az óvodai ellátásban és iskolai oktatásban részesülő 18 év alatti kiskorúak az iskola, ifjúság-egészségügyi szolgálat útján további szűrővizsgálatokban, gondozásban, ellátásban részesülnek. A fogyatékos személyek iskola- ifjúság-egészségügyi ellátására kiemelt figyelmet fordítanak a védőnők, a részfoglalkozású házi gyermekorvosok és főállású iskolaorvosok. A szűrővizsgálatok eredményeként gyógytestnevelésre, gyógyúszásra, illetve egyéb egészségügyi szakellátáshoz utalják a kiszűrt tanulókat.

Az egészségügyi gyógyító megelőző ellátás kulcsszereplői a házi gyermekorvosok, felnőtt házi orvosok, az iskola- és felnőtt fogorvosok. Problémaként merül fel, hogy több orvosi rendelő akadálymentesítése még nem történt meg, illetve a rendelők egy része nem akadálymentesíthető. Ezt a problémát a házi gyermekorvosok és házi orvosok áthidalják, hiszen szükség esetén a betegeket otthonukban látják el.

A fogorvosok nagy része vállalkozásban végzi tevékenységét, legtöbbjük saját rendelőben végzi gyógyító munkáját. A fogorvosi rendelők akadálymentesítése hasonlóan gondokat jelent, esetenként a fogorvosi rendelő sem akadálymentesíthető. A fogorvosi tevékenység folytatásához nélkülözhetetlen eszközök miatt a fogyatékosokat is csak fogászati rendelőben lehet ellátni. Könnyebb helyzetben vannak a kórházak rendelőintézeteiben tevékenykedő fogorvosok, mert ezek a fogorvosi rendelők megközelíthetők a mozgáskorlátozottak számára is.

Az iskola, illetve felnőtt fogorvosok ellátják azokat a fogyatékos személyeket is, akik fogyatékoságuknál fogva képesek a fogorvosi szolgáltatás igénybevételére. Speciális helyzetben vannak a gyermek és felnőtt korú értelmileg sérültek és autisták, akik általában nem tudnak együttműködni az alapellátást nyújtó fogorvosokkal a fogászati beavatkozások során. Az ilyen személyek fogászati kezelése gyakran altatásban végezhető el, emiatt ellátásuk nem biztosítható a hagyományos rendelőben. Sajnos az ilyen beavatkozásokhoz a progresszivitás legmagasabb szintje szerinti szolgáltatást kell igénybe venni, a szükséges kórházi háttér miatt. 2005. évben megszüntetésre kerül a Megyei Kórházban a Szájsebészeti Osztály fekvőbeteg ellátást nyújtó részlege, az ellátással kapcsolatos feladatokat részben átveszi a Megyei Kórház Fül-Orr-Gége Osztálya, míg a további ellátást a Debreceni Orvosi Egyetem Klinikáján végzik.

Miskolc Megyei Jogú Városban a Semmelweis Kórház- Rendelőintézetében működő ADAMANTIN Kft. OEP finanszírozás alapján fogászati alapellátást nyújt a fogyatékos személyek részére.

Az **egészségügyi járó- és fekvőbeteg szakellátás** tekintetében a miskolci lakosok rendkívül előnyös helyzetben vannak, hiszen a két városi kórház és rendelőintézet szolgáltatásai mellett igénybe vehetik szükség esetén a két megyei kórház, illetve a Vasútegészségügyi Kht. által nyújtott szakellátásokat.

Kiemelkedő jelentősége van a 18 év alatti személyek egészségügyi szakellátását végző Gyermekorvosi Központnak, mely a Megyei Kórházon belül rendkívül magas szintű ellátást nyújt az arra rászorultaknak. A 18 év alatti fogyatékos személyek járó- és fekvőbeteg egészségügyi szakellátása helyben vehető igénybe, csupán a progresszivitás legmagasabb szintje szerinti ellátások esetében kell más egészségügyi szolgáltatót igénybe venni.

Fenti adatok alapján megállapítható, hogy a Miskolcon élő fogyatékos személyek egészségügyi ellátórendszere kimagasló ellátást képes nyújtani az arra rászorultak részére, ezért a miskolci lakosok jobb helyzetben vannak, mint a vidéken élő fogyatékos személyek. Gondot jelent az egészségügyi ellátások igénybevétele a mozgáskorlátozottságban szenvedő fogyatékosok esetében. A rendelők, szakrendelők megközelítését biztosító tömegközlekedési eszközök még nem alkalmasak maradéktalanul a kerekesszékekkel közlekedő fogyatékosok szállítására, illetve vannak olyan fogyatékosok, akik egyéb ok miatt nem képesek igénybe venni a tömegközlekedést. Az egészségügyi szakellátáshoz való hozzájutásukat az Országos Mentőszolgálat biztosítja a betegszállítás keretében, illetve egyre több Miskolcon működő támogató szolgálat segítségét lehet igénybe venni a betegellátáshoz.

A támogató szolgálat segítségével igénybe vett egészségügyi ellátásoknál problémaként merül fel a várakozás. Az egyes járóbeteg szakellátásokhoz előzetes időpontkérésre van lehetőség, azonban nagyobb figyelmet kell fordítani az előjegyzett betegek ellátására. A közeljövőben megkezdődik a városban a munkáját a Miskolci Családsegítő Központ által működtetett Integrált Egészségügyi és Szociális Diszpécserközpont, segítségükkel, illetve a kórházban működő szociális munkások közreműködésével várhatóan megoldhatók a jelenlegi problémák.

A Fogyatékosügyi Szakmai Műhely egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó javaslati további vizsgálatot igényelnek, várhatóan további egyeztetést igényel a súlyos, halmozottan sérült értelmi fogyatékos felnőttek kórházi ellátásának kérdése. A pszichiátriai ellátással összefüggésben jelzett problémái további egyeztetést igényelnek, a kért intézkedések egy része azonban nem teljesíthető a pszichiátriai osztályok jelenlegi működési feltételei miatt.

2.) Szociális és gyermekjóléti ellátások, gyermekek napközbeni ellátása

Miskolc Megyei Jogú Város önkormányzata több szociális intézmény, működtetésével látja el a szociális alapellátási és szakellátási feladatait. Az intézmények által nyújtott ellátási formák közül néhány ellátási formát a fogyatékos személyek is igénybe tudják venni. Ezek az intézmények a következők:

Területi Gondozószolgálat (Miskolc Kabar u.4.)

A Területi Gondozószolgálat 14 db szolgáltatói központtal rendelkezik a város különböző pontjain, ezen belül 4 átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos gondozóházat működtet. Minden szolgáltatói központban van étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybe vételére lehetőség. Az Arany alkony Szolgáltatói Központ kivételével mindenhol működik idősek klubja is. Az intézményben szociális információs szolgálat is működik.

Az intézmény telephelyei:

- 1./ Derús alkony (belvárosi) Szolgáltatási Központ Arany J.u.37.
- 2./ Arany alkony (vasgyári) Szolgáltatási Központ Kabar u.4.
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Kabar u.4.
- 3./ Segítő kezek Szolgáltatási Központ Szondy u.50.
- 4./ Szirmai Szolgáltatási Központ Miskolci u. 54.
- 5./ Vár-sétány Szolgáltatási Központ
Támogató Szolgáltatás Bartók B. u. 7.
- 6./ Perces Szolgáltatási Központ Bollóalja u.115.
- 7./ Őszi fények Szolgáltatási Központ Szentpéteri kapu 101/a.
- 8./ Hejőcsabai Szolgáltatási Központ Sütő J.u.6.
- 9./ Martinkertvárosi Szolgáltatási Központ Zagyva u. 1.
- 10./ Észak-Kiliáni Szolgáltatási Központ Kacsóh P.u.8.
- 11./ Újgyőri Szolgáltatási Központ Andrássy u.10.
- 12./ Szépkor Szolgáltatási Központ Mátyás király u.15.
- 13./ Hámori Szolgáltatási Központ Palota u. 26.
- 14./ Bulgárföldi Szolgáltatási Központ Fazola H.u.4.

A Területi Gondozószolgálat által nyújtott szociális ellátások közül a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a fogyatékos személyek is igénybe vehetik. A fogyatékos személyek a napközbeni ellátási formák igénybevétele tekintetében jobban szeretnék a fogyatékos típusa szerinti napközbeni ellátást igénybe venni, ez azonban még nem oldható meg. A Területi Gondozószolgálat 2005. évben kezdte meg a támogató szolgáltatás feladatainak ellátását. A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett.

A szociális információs szolgáltatással kapcsolatos tevékenység révén a fogyatékosok is tájékoztatást kapnak a szükséges ellátási forma igénybevételeinek lehetőségeiről.

„Iránytű” Avasi Szociális Szolgálat (Miskolc, Klapka u.6-8.)

Tevékenysége: szociális alapellátás keretén belül étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, adósságkezelési tanácsadást, idősek klubját, szociális információs szolgáltatást biztosítanak az időseknek és a különböző fogyatékkal élőknek. A fenti tevékenységeken kívül gyermekjóléti központ működtetésével ellátja a gyermekjóléti szolgáltatás feladatát is, mely érintheti a fogyatékos gyermekek problémáinak megoldását.

Miskolci Családsegítő Szolgálat Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központ (Továbbiakban: Miskolci Családsegítő Központ, Miskolc, Budai J.u.4.)

Tevékenysége: szociális és gyermekjóléti alapellátáson belül családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, adósságkezelési tanácsadást, szociális információs szolgáltatást biztosít. Integrált Egészségügyi és Szociális Diszpécser Központ működtetését új feladatként kapta meg a Miskolci Családsegítő Központ, az Arany János u.37. sz. alatti önkormányzati épületben kialakított helyiségek könnyen

megközelíthetők a fogyatékos személyek által is. Itt segítséget, útmutatást kaphatnak az egészségügyi és szociális ellátások igénybevételéhez, problémájuk megoldásához.

Egyesített Bölcsőde és Egészségügyi Szolgálat (Miskolc, Selyemrét u.37.)

Az intézmény gyermekek napközbeni ellátását az önálló szakmai egységként működő Egyesített Bölcsőde biztosítja 10 telephelyen. A bölcsőde 49 gyermekcsoportot működtet, 490 férőhellyel rendelkezik. A bölcsődei ellátás biztosításával az önkormányzat egyrészt segítséget nyújt a fogyatékos személyek bölcsődés korú gyermekeinek a napközbeni ellátásához, másrészt a bölcsődében fogyatékos gyermekek napközbeni ellátására is sor kerülhet a vonatkozó jogszabályi előírások betartásával. A jogszabályok szerint a bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is. A bölcsődei ellátás keretében a Közköztartási törvény szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig vehet részt a fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben.

Az intézményen belül működő körzeti védőnői szolgálat kapcsolatban áll a város valamennyi 0-6 éves korú gyermeket gondozó családjával, így pontos adatokkal rendelkeznek a fogyatékos gyermekek számáról, életkörülményeiket is folyamatosan figyelemmel kísérik. A rendelkezésre álló adatok szerint jelenleg 3 fogyatékos gyermek részére nyújt a bölcsőde napközbeni ellátást, legalább 5 személy esetén külön csoport indítható a fogyatékos gyermekek ellátására. Az intézmény felmérése szerint jelenleg nincs elegendő igény a fogyatékos csoport indítására. Amennyiben a szülők ilyen kérelmet terjesztenek elő, az intézmény kezdeményezni fogja a fogyatékos csoport indításának engedélyezését.

a) A fogyatékosok részére szociális szolgáltatásokat biztosító önkormányzati intézmények bemutatása:

Őszi Napsugár Otthon

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (Miskolc, Meggyesalja u. 10.)

Engedélyezett férőhelyek száma: 50 fő

Betöltött férőhelyek száma: átlagosan 45-50 fő

Működési területe: Miskolc város közigazgatási területe

Alapítva: 1983.

Alapfeladata: a harmadik életévüket betöltött, családban élő, elsősorban középsúlyos

értelmi fogyatékos személyek részére biztosít nappali ellátást.

Fogyatékos Személyek Gondozóháza (Miskolc, Meggyesalja u. 10.)

Engedélyezett férőhelyek száma: 10 fő

Működési területe: Miskolc város közigazgatási területe.

Az ellátottak 2-3 ágyas szobákban kerülnek elhelyezésre

Alapítva: 2003.

Alaptevékenysége: fogyatékos személyek átmeneti elhelyezésére szolgáló intézet

Gyakorlat: a felnőtt korú személyek ellátása

b.) Nem állami intézmények ellátási szerződés alapján a következő szociális ellátási formákat nyújtják a fogyatékkal élők részére:

Miskolci Autista Alapítvány

Székhely: Miskolc, Csermőkei út 2/a.

Működési területe: Borsod-Abaúj-Zemplén megye közigazgatási területe

Alapítva: 1992.

Ellátási szerződés megkötése: 1995.

Tevékenységei: - fogyatékosok foglalkoztatása, munkába állítása
- fogyatékosok napközi otthonának működtetése 15 fő részére
- fogyatékos ápoló-gondozó otthon működtetése 15 fő részére
képzési kötelezettség teljesítésében részt vállal
- fogyatékos személyek fejlesztő felkészítése, képzése

A fogyatékos gyerekek életviteli problémáit ismerve közeli terveik között szerepel egy pszichiátriai betegek otthonának létrehozása, ahová állapotromlás esetén a saját fogyatékos otthoni lakóikat helyeznék át.

Szeretet Alapítvány „Csilla Báronő Szeretetotthon”

Székhely :Miskolc, Rácz Á. u. 35.

Működési területe: Borsod-Abaúj-Zemplén megye közigazgatási területe

Alapítva: 1992.

Ellátási szerződés megkötése: 1994.

Tevékenysége: - fogyatékos (gyermek, felnőtt) ápoló-gondozó otthoni ellátása 34 fő részére
- tanköteles korú súlyos fogyatékos gyermekek fejlesztő felkészítése

Az intézmény specialitása, hogy a gondozottak között 12-72 éves korúak is találhatóak, így a családi jelleg nagyobb hangsúlyt kap, mint más hasonló intézménytípusnál.

Tizáninenni Református Egyházkerület fenntartásában működik a MÁON Református Szeretetotthon

Székhely: Miskolc, Szilvás u. 39.sz.

(korábban a MÁON Békesség Háza Alapítvánnyal volt az önkormányzatnak ellátási szerződése 2002-ig ugyanezen szolgáltatásokra, 2004. évben az egyházkerülettel kötött ellátási szerződést az önkormányzat.)

Tevékenysége: - fogyatékosok napközi otthonának működtetése 20 fő részére
- fogyatékos bentlakásos otthon működtetése 20 fő részére
- fogyatékos személyek fejlesztő felkészítése, képzése

A városban a fogyatékosok végleges elhelyezése iránti nagy az igény, az ellátási szerződés megkötésével a miskolci lakosok előnyt élveznek a bekerülés szempontjából.

c.) Az alábbi szociális szolgáltatásokra nem kötöttünk ellátási szerződést, de az alábbi szolgáltatók ellátást nyújtanak a fogyatékosokkal élők részére:

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Miskolci Csoportja

a.) mozgássérült gyermekek óvodába, iskolába szállítása.

b.) támogató szolgáltatás Miskolc közigazgatási területén

Mozgássérültek és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete

Miskolc, Arany J. u. 37. sz. alatti székhelyen, illetve a Miskolc, Kassai u. 19. sz. alatti telephelyen működik.

Az egyesület 2003-ban kapott működési engedélyt támogató szolgálat működtetésére. Ezen kívül foglalkoznak a mozgáskorlátozottak részére számítógépes tanfolyamok szervezésével, klubprogramok megszervezésével, tornatermet biztosítanak számukra a fizikai állapotuk javítására, kölcsönöznek gyógyászati segédeszközöket és az egyedi igényeket és kéréseket is lehetőség szerint próbálják kielégíteni.

Szimbiózis Alapítvány

Miskolc, Kaffka M. u. 44.sz. alatti székhelyen működnek. Az önkormányzat 2004-től ingatlanokat biztosított az alapítvány számára a Miskolc, Augusztus 20., illetve Forgács utcában.

Az egyesület 2003-ban kapott működési engedélyt támogató szolgálat működtetésére. Azóta több támogató szolgáltatást is működtet.

Emellett nagyon sokrétű programot szervez a fogyatékos személyeknek (gyermekektől a fiatal felnőtt korosztályig) és szüleiknek: pl: bábkészítéssel egybekötött terápiás báb előadások, klub délutánok szervezése, találkozók, kiállítások szervezése a fogyatékosok munkáiból, gyermekfelügyelet biztosítása stb.)

Jelenleg egy fogyatékosok lakóotthonának kialakításán dolgoznak, ahol autista fiatalok élnek majd, és védett munkahelyet is biztosítanak nekik.

CAT- Otthon Szociális Gondozó és Ellátó Kht.

Székhelye: 2093 Budajenő, Fácán u.3.

Telephelye: Miskolc, Mindszent tér 1.

Szolgáltatási forma: támogató szolgáltatás,

Ellátási területe: Miskolc-Diósgyőr és Miskolc- Avas

Magyar Kolping Szövetség

Székhelye: 1035 Budapest, Vihar u.8.

Telephelye: 3534 Miskolc, Szinyei M.P.u.10.1/3.

Szolgáltatási forma: támogató szolgáltatás,

Ellátási területe: Miskolc és térsége

Támasz 2005. Szociális Szolgáltató Közhasznú Társaság

Székhelye: 5200 Törökszentmiklós-Óballa, Fő u.12.

Telephelye: 3527 Miskolc, József A.u.27.

Szolgáltatási forma: támogató szolgáltatás,

Ellátási területe: Miskolc

„Szent Erzsébet” Segítő Kezek Közhasznú Egyesület I. Miskolci Támogató Szolgálat

Székhelye: 3529 Miskolc, Középszer u.54.

Szolgáltatási forma: támogató szolgáltatás,

Ellátási területe: Miskolc

A folyamatban lévő beruházások:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a Szimbiózis Alapítvánnyal és a Mozgássérültek és Barátaik Miskolci egyesületével konzorciumban sikeres pályázatot terjesztett elő az elmúlt évben Fogyatékos személyek nappali intézményének kialakítására. A fogyatékos személyek nappali intézményének működtetésére (Miskolc, Váltó u. 45.) HEFOP 2004/4.2. pályáz keretében 237.150 eFt támogatáshoz jutottunk, ebből az önkormányzati önrész 37.000.-eFt. A feladat ellátási szerződés megkötése a működési engedély jogerőre emelkedését követően realizálódik.

3.) Közoktatás

1. A sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása céljából valamennyi miskolci óvoda és általános iskola alapító okiratában helyet kapott az integrált nevelés-oktatás lehetősége.
Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése a IV-118/70.824/2005. sz. határozatában hagyta jóvá. A személyi feltételek jelenleg vagy főállású gyógypedagógusokkal, vagy megbízási jogviszony keretében biztosítottak. A Nevelési Programok és Pedagógiai Programok átdolgozása ill. kiegészítése folyamatban van.
A gyógypedagógiai asszisztensek alkalmazását szükséges megvizsgálni azokban az intézményekben, amelyekben integráltan oktatják a sajátos nevelési igényű tanulókat, ennek pénzügyi vonzata azonban jelentős.
2. Az országos vagy megyei szakértői bizottságok szakvéleményében az „integráltan oktatható” sajátos nevelési igényű tanulót a város óvodái vagy általános iskolái tudják **ellátni**.
A közoktatási törvényben előírt rehabilitációs vagy rehabilitációs órákat az intézmények a tantárgyfelosztásukon szerepeltetik, a fogyatékos típusának megfelelő gyógypedagógust saját intézményi létszámukból, vagy óraadóként, vagy utazó gyógypedagógusi ellátásban biztosítják.
3. Létrehoztuk az Éltes Mátyás Általános Iskolában az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményt. A közgyűlés IV-118/70.824/2005. sz. határozata hagyta jóvá. A személyi feltételek kialakítása a 2005/2006-os tanévben megbízási szerződéssel, a 2006/2007-es tanévben munkaerő-átcsoportosítással, normatíva különbözet terhére történik. A HEFOP 2.1.6. pályázat keretében 35 millió forintba pályázott az intézmény, mely nagymértékben segítené ill. meggyorsítaná a kiépülést, a szolgáltatások kiterjesztését.

Területei:

- halmozottan sérült, tanulásban akadályozott, látássérült tanulók ellátása
- napközi otthoni ellátás biztosítása a képzési kötelezettek számára
- ép értelmű, súlyos magatartászavaros és hiperaktív gyermekek részére tanulócsoport indítása felmenő rendszerben
- utazó gyógypedagógusi feladatok ellátása (jelenleg megbízási jogviszony keretében működik)

Ez utóbbi pályázat elbírálása még nem történt meg.

A Tüskevár Óvoda és Általános Iskola fejlesztése is folyik. Szétszabdaltságának csökkentése, egységesítése, informatikai fejlesztése céljából folyamatban van az intézmény átépítése, mely során Miskolc városa összesen 50.243 eFt összeggel támogatta „A 21.század iskolája” c. pályázatot. (ESZA pályázat). A beruházás összköltsége 112.369 eFt.

4. A többségi óvodákban és általános iskolákban a fejlesztést a pedagógusok a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján végzik. A pedagógusok munkáját gyógypedagógusok, iskolapszichológusok segítik. A pedagógusok továbbtanulásában és továbbképzésében a prioritást ezek a területek kapják.
5. A képzési kötelezettek ellátása megyei feladat. Ellátásuk a jelenlegi **törvényi** változások figyelembe vételével történik, lehetőséget teremtve az intézményrendszerben való ellátásukra. Az Éltes Mátyás Általános Iskola és EGYMI alapító okiratában a napközi otthoni ellátásuk szerepel.
6. A súlyosan és halmozottan sérült gyermekek ellátása a szegregált intézményekben külön osztályban, vagy integráltan a tanulásban akadályozott gyermekekkel együtt lehetséges. Az oktatási intézmények alapító okiratában ez az ellátás szerepel. Jelenleg a többségi óvodákban és általános iskolákban a tanulásban akadályozott gyermekek ellátásának kiépítése elindult. A szakember ellátottság biztosítása, a tapasztalatok leszűrése után célszerű átgondolni az értelmileg akadályozott gyermekek integrált oktatásának megvalósítását is, azonban ezt az oktatási módszert nagyon alapos előkészítés, szakemberekkel való konzultációkat követően szabad bevezetni.
7. A fogyatékos gyermekek szállítását a Máltai Szeretetszolgálat látja el. Évente 38-40 személy rendszeres szállítását végzik. Három, kísérővel is rendelkező mikrobusz áll szolgálatban. A szolgáltatás együttműködési megállapodás keretében történik, melyet támogat a miskolci Közgyűlés. A szállítás a lakóhelytől az oktatási intézményig és vissza, rehabilitációs úszás-oktatásra, valamint különböző rendezvényre történik. A Szimbiózis Alapítvány is bekapcsolódott ebbe a munkába 2005 év nyaratól.
8. A Martin János Szakiskola és Speciális Szakiskola alaptevékenységei:
 - Szakiskolai képzés (külön szervezeti egységben)
 - Speciális szakiskolai képzés (külön szervezeti egységben)
 - Készségfejlesztő speciális szakiskolai képzés (külön szervezeti egységben)
 - Utógondozói Modellprogram a speciális szakiskolában végzett, szakképesítést szerzett tanulók munkába állását és tartós munkavállalását segíti a nyílt munkaerő-piacon.
 - Munkahelyi Gyakorlat – Munkára felkészítő oktatási program: Készségfejlesztő és a speciális szakiskolák tanulóinak felkészítése az integrált, nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásra.

Az intézmény speciális szerkezeténél, feladatellátásánál, szakmai súlyánál fogva is meghatározó szerepet játszik a város, de a megye és a régió oktatási életében is. Több olyan szakmai szervezetnek is tagjai, vezetői, amelyeken keresztül képviselni tudják iskolájuk és partnereik ügyét. Ilyenek pl.: Önfelkészítő Iskolák Országos Egyesülete, Speciális Szakiskolák Országos Egyesülete-vezetői tagság, NSZI-bázisintézmény, Fogyatékosokkal Élő Fiatalok Szakképzési Koordinációs Bizottsága, Magyar Szakképzési Társaság, Miskolci Egyetem, ELTE Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola, Budapesti Műszaki Egyetem partner iskolája, Szociális Igazgatók Egyesületének tagja, Modell intézmény-munkaerőpiaci foglalkoztatás.

9. A nyár folyamán a mozgássérülteket ellátó intézmények (13. sz. Hunyadi Mátyás Tagiskola, Éltes Mátyás Általános Iskola és EGYMI) akadálymentesítése megtörtént, személyi felvonó, lépcsőjáró, rámpák kiépítésével. Az Éltes Mátyás Általános Iskola és EGYMI sportudvara aszfaltborítást kapott. Az épület belsejét az intézmény saját keretből kifestette, az ajtókat lemázolták. Az épületben a külső nyílászárók, valamint a külső vakolat nagyon rossz állapotú, felújítására sürgősen szükség lenne.
10. A többségi általános iskola és a speciális intézmények által szervezett programok egy része a pedagógusok továbbképzésére irányul. Ilyenek az Éltes Mátyás Általános Iskola által szervezett Országos gyógypedagógiai konferencia a sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséről-oktatásáról, a Tüskevár Óvoda és Általános Iskola által rendezett Regionális szakmai konferencia a Karrina Szakképző Iskolával, a Pattantyús Ábrahám Géza Általános és Magyar-Angol két Tanítási Nyelvű Iskola által szervezett Halmazottan hátrányos helyzetű fiatalok segítése – országos pályázaton való részvétel, „Az iskolapszichológus szerepe az oktatásban” országos konferencia, valamint a Komlóstetői Általános Iskola által szervezett hospitációs tréningek, integrációs pedagógiai tréningek. Ezek az országos és megyei szintű rendezvényeken jelentős számban vettek részt mind a gyógypedagógusok, mind a többségi iskolák pedagógusai. A tanulók, gyermekek a Tüskevár Óvoda és Általános Iskola által szervezett Regionális dalos-zenés találkozó gyógypedagógiai és többségi intézmények részvételével című rendezvényen, a Tüskevár – túrán, az Éltes Mátyás Általános Iskola és EGYMI által szervezett Játsszóházban találkoztak egymással.
11. **A nyári napközis táborban a város valamennyi általános iskolájából jelentkezhetnek, és jelentkeznek is a tanulók.** A szülői igényeknek megfelelően a percesi tábor megkülönböztetés nélkül fogadja a gyermekeket. Az autisták részére az intézmény szervezi meg a nyári napközit.

Az önkormányzat által fenntartott balatonmáriai táborban valamennyi intézmény általános iskolás korú tanulói 9-9 napos üdülési lehetőséget kapnak. **Az elmúlt tanévekben mindkét gyógypedagógiai intézmény tanulói igénybe vették ezt a nagyon kedvezményes összegű nyaralási lehetőséget.** Ebben a táborban turnusonként közel 80-90 ép és sérült gyermek élvezi a nyaralás örömeit. 2004-2005 években Csillebércen szervezett az önkormányzat nyári táboroztatást a közoktatási intézményben tanulók részére, a tábor a résztvevők (881 gyermek) számára térítésmentes volt, az utazás, szállás és étkezés költségeit az önkormányzat és a települési képviselők hozzájárulása fedezte. Ebben a táborban is részt vehettek fogyatékos gyermekek.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásában jó tárgyi és szakmai felkészültséggel rendelkező intézmények:

Mozgássérült gyermekek ellátása	József u. Napk. Otth. Óv. (Miskolc, József u. 2.)
Hallássérült gyermekek ellátása	Nyitnikék Napközi Otthonos Óvoda (Miskolc, Andrássy u. 53/a.)
Részképesség-zavarral élő (dyslexiás) gyermekek ellátása	Prevenációs óvodai csoport: Árpád u. Napközi Otth. Ó. (Miskolc, Árpád u. 4/a.) Áfonyáskert Napk. Otth. Ó. (Miskolc, Áfonyás u. 16.)
Mozgássérült tanulók ellátása	13. Sz. Hunyadi Mátyás Általános Iskola (Miskolc, Mátyás király u. 21.)
Látássérült tanulók ellátása	Pattantyús-Ábrahám Géza Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola (Miskolc, Pattantyús u. 2.)
Hallássérült tanulók ellátása	Kazinczy Ferenc Általános és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskola (Miskolc, Középszer u. 3.) II. Rákóczi Ferenc Általános és Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Iskola (Miskolc, Zoltán u. 5.) Miskolctapolcai Általános Iskola (Miskolc, Győri u. 3.)
Beszéd fogyatékos és pszichés fejlődési zavara miatt tanulásban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók ellátása	Munkácsy Mihály Ált. és Művészeti Tagiskola (Miskolc, Szilvás u. 38.) 21. Sz. Ált. Iskola (Miskolc, Tóth Á. u. 12.)

Miskolc Megyei Jogú Város közoktatási intézményei közül kiemelkedő szerepet játszanak az alábbi intézmények a fogyatékosokkal élők oktatási, nevelési, fejlesztési feladatainak ellátásában.

Tüskevár Óvoda és Általános Iskola

Az intézményben a sajátos nevelési igényű gyermekek enyhén és középsúlyosan értelmi fogyatékosok. Nevelésük az intézmény székhelyén és telephelyein történik. (a Károly úti épület bővítése folyamatban van, illetve a Gagarin úti foglalkoztató elektromos hálózatának rendbetétele tervbe van véve). Jelenleg 3 óvodai és 16 iskolai csoportban folyik a nevelés, oktatás. Egy kihelyezett csoportban (B.-A.-Z. Megyei Kórház GYEK) a kórházi kezelés alatt álló középsúlyosan értelmi fogyatékosok ellátása történik. Cél, olyan viselkedéskultúra kialakítása, ami lehetővé teszi a gyermekek feltűnésmentes megjelenését, kapcsolatok teremtését

különböző élethelyzetekben. Az iskola legfontosabb alapelve a gyermekközpontúság. Az óvodai tagozat a szocializációs folyamat első színtere. A nevelésük legfőbb szellemisége a biztonságot és védelmet nyújtó „családias” nevelés, az érzelmi biztonság megteremtése. A tanulókat a kötelező foglalkozásokon túl a következő tevékenységek segítik képességeik kibontakoztatásában: logopédia, zeneterápia, rendszeres gyógyúszás, alapozó terápia, mozgásnevelés, kézműves, számítástechnika szakkör. A nevelés során az egyéni fejlesztés kiemelt szerepet kap. A rehabilitációs munkába beépítették a Sindelar terápiát, a zeneterápiás foglalkozásokat. Visszatérő (természeti témájú) rajzos-dalos találkozókra több óvoda, iskola gyermekeinek van lehetősége az együttzenélésre. A Tüskevár túrát évek óta sikeresen szervezik regionális szinten. Tanulmányi és sportrendezvényeken is képviselteti magát az intézmény. Pályázati lehetőségekből évente erdei iskolát szerveznek.

Éltes Mátyás Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az iskola sok éves múlttal rendelkezik a miskolci tanulásban akadályozott, halmozottan sérült gyermekek oktatásában-nevelésében. Autizmusban szenvedő tanulók fejlesztésével 1994. óta bővült tevékenységük. Az autizmus előfordulási aránya a legújabb felmérések alapján megegyezik a vakok előfordulásai arányával. 2004. évi adat szerint Miskolcon 170-180, míg a megyében 400 autista él. A Miskolcon élők közül kb. 50 iskoláskorú, közel 12 óvodáskorú. A 2005/2006-ös tanévben 19+4 tanulócsoporttal és 8+3 napközis csoporttal kezdték meg az oktatást. Alapító okiratuk szerint az alábbi típusú sajátos nevelési igényű tanulókat vehetik fel intézményükbe: tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos), értelmileg akadályozott (közepesúlyos értelmi fogyatékos) tanulókat integráltan, halmozottan sérült (értelmi és látássérült, értelmi és hallássérült, értelmi és mozgássérült) tanulókat, autista tanulókat, ép értelmű, súlyos magatartás-zavaros és hiperaktív gyermekeket (felmenő rendszerben). Napközi otthonos ellátást biztosítanak képzési kötelezett gyermekek számára. Beszédfogyatékos-beszédsérült gyermekeknek logopédiai ellátást biztosítanak. Az iskola, utazó gyógypedagógusi feladatokat is ellát azokban az intézményekben, ahol sajátos nevelési igényű tanulókat integráltan oktatnak. Az intézmény tárgyi feltételei is kiemelt szintűek: mozgásfejlesztő-rehabilitációs tanterem (speciális fejlesztő eszközökkel felszerelve), számítástechnikai tanterem stb.). A tanulók számára a fejlesztő foglalkozások mellett színes kínálatot nyújtanak szabadidejük hasznos és tartalmas eltöltésére szakkörök által: bábszakkör, környezetvédelmi szakkör, természetjáró szakkör, tánc szakkör, angol szakkör, kézműves szakkör, számítástechnika szakkör, énekkar, tömegsport foglalkozások.

A tárgyi feltételek kiemelt szintje azonban az autista tagiskolában nem valósul meg teljes mértékben:

- a tagozaton a tanulók létszáma folyamatos emelkedést mutat, melynek következtében az épület egyre szűkebbé vált,
- szabad terem hiányában nem lehet maximálisan megvalósítani a gyermekek egyéni fejlesztését (logopédia, zeneterápia, rehabilitációs foglalkozások)
- az autisták speciális oktatásában országosan és nemzetközileg is elfogadott vizuális egyéni és kis csoportos foglalkozás is veszélybe kerül,
- az egyre korábbi pontos diagnózisok eredményeként egyre több óvodáskorú autista gyermek szülője érdeklődik és kérné a gyermek felvételét, de helyhiány miatt ez

nem lehetséges, bár a szakember ellátottság lehetővé tenné óvodás csoport létrehozását. (jelenleg a Tüskevár óvoda vesz fel autista gyermekeket) A folyamatos speciális fejlesztés érdekében eredményesebb lenne, ha rögtön itt kezdhetnék meg a képzést.

Martin János Szakképző Iskola

A Martin János Szakképző Iskola a sajátos nevelési igényű fiatalok iskolája. Itt tanulhatnak (szerezhetnek szakmai képesítést) a testi, érzékszervi sérültek, tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, valamint valamilyen részképesség zavarral küzdő tanulók. Akik nem rendelkeznek alapiskolai végzettséggel, egy vagy kétéves felzárkóztató képzésben vehetnek részt, majd válogathatnak az oktatott szakmák közül. A sikeresen vizsgázók OKJ-s bizonyítványt kapnak. Az értelmileg akadályozottak tanúsítványt szerezhetnek. Tanórán kívüli lehetőségek: integrációs program, (felzárkóztatás, tehetséggondozás) rehabilitáció, logopédia – mozgásfejlesztés, mozgás-nevelés, ergonómia, rehabilitációs úszásoktatás gyógytestnevelés, választható testnevelés, tömegsport szakkörök.(ének, zene, Internet, asztali tenisz, boccia, roll labda). Jelenlegi létszámuk: 441 fő, 24 csoport (9-12. évfolyam).

Nagy lehetőséget jelentene az innen kikerülő fiataloknak, ha óvodákban, iskolákban, kórházakban integrált rendszerben státusz-t kapnának udvari, kerti munkák elvégzéséhez.

4.) Egészségkárosultak sportja

„A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkire megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni.” – fogalmaz az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.

A törvény alapelvként rögzíti, hogy *„olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek a teljesebb életre”,* s a *„döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni sajátos szükségleteiket.”*

A sportról szóló 2004. évi I. törvény 60. §. (1) bekezdés d./ pontja a kötelező feladatok mellett az önként vállalt feladatok körében szabályozza a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és fogyatékosok sportjának segítségét. E feladat vállalását erősítette meg 2001-től kezdődően az Nemzeti Sporthivatal (2002-től Gyermek- Ifjúsági és Sportminisztérium) és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata között évente aláírásra kerülő „Megállapodás”.

A testnevelés, a sport, a mozgás minden ember számára természetes és magától értetődő igény és cselekvés kell, hogy legyen. A fogyatékos emberek életében – elméletileg – a sportnak ugyanaz a szerepe, mint az épek esetében: az egészség megőrzése, önmegvalósítás, sikerélmény, közösségi élet, stb. Életük szerves részévé kell válnia mindazoknak a tevékenységeknek, amelyek minden ember életében fontosak. Hiszen nekik ugyanúgy van mozgásigényük, mint ép társaiknak és ezt az igényüket ki kell elégíteni. Különbségek, illetve a fogyatékos sportolókkal kapcsolatos pozitív diszkriminációs szabályokat csak ott kell alkalmaznunk, ahol azt a fogyatékos sportolók érdekei megkívánják.

A 2004. évi I. törvény 88. §. 6. bekezdése szerint a „*fogyatékos a mozgáskorlátozott, értelmi fogyatékos, siket, illetve nagyothalló, a szervátültetett, valamint a vak- vagy gyengén látó természetes személy.*”

Világ- és olimpiai bajnokok a sérült emberek sportteljesítményét még nagyobb értékűnek tekintik, mint sajátjukat. Az élsportolók véleményével ellentétben azonban teljesítményorientált világunkban csak az abszolút csúcsteljesítmények számíthatnak elismerésre. Ez a szemlélet azonban nem találkozik a sport lényegével, mely a mozgás öröme, a közös tevékenység és a sikerélmény. Fontos célnak tartjuk ezért a fogyatékosokkal élő sportolásával kapcsolatosan társadalmunkban általánossá vált torz felfogásnak a megváltoztatását. Ennek érdekében a jövőben hangsúlyozottan segíteni kívánjuk sérült embertársaink sportolási lehetőségeinek szélesítését és az ezzel a céllal kapcsolatos feladatokat felvállaló szervezetek támogatását.

A fogyatékosokkal élő sportolók számát csak lépésenként lehet emelni:

1. lépés: a fogyatékosokat is nevelő iskolában a velük foglalkozókat anyagilag is érdekeltté kell tenni, hogy a tanórán ékívkül is tartsanak sportfoglalkozásokat.
2. lépés: rendszeres versenyeztetéssel kell ébren tartani az érdeklődésüket.
3. lépés: a már végzett tanulókkal is kapcsolatban kell maradni és továbbra is edzeni, versenyeztetni őket
4. lépés: a már kiöregedett, versenysportot abbahagyóknak is biztosítani a rendszeres mozgási lehetőséget, bevonni őket az egyesületi munkába.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata felkarolta a fogyatékos sportolók ügyét:

- 1999. óta a Magyar Értelmi Fogyatékosok Sportszövetségének (MÉS) felkérésére minden évben megrendezzük az enyhe- és közép súlyos fokban sérült fiatalok regionális (Heves-, Nógrád-, Borsod-Abaúj-Zemplén megye) atlétika versenyét.
- 1999. óta a „Kiváló miskolci polgárok” év végi jutalmazásakor a sportolók és edzőik elismerésekor elismerjük fogyatékos sportolóink és edzőik tevékenységét is.
- 2001-ben az országban elsőként felmérést készítettünk városunk iskoláskorú fogyatékos tanulóinak testneveléséről és sportjáról. Az erről szóló beszámolót Városunk Közgyűlése is megtárgyalta, az ISM pedig követendő példaként népszerűsítette azt a megyei fogyatékos sportreferensek körében.
- 1999. óta rendezzük meg a „Játék a sportban” elnevezésű sportnapot, ahol minden évben a fogyatékos emberek sportbemutatóira és sportversenyeire is sor kerül.
- Két éve megrendezésre kerül a fogyatékos tanulók kötelező iskolai úszásoktatását szolgáló program, melynek végrehajtására a város költségvetésében évi 600 ezer Ft-ot különítettünk el.
- 2001-ben kezdeményeztük a Miskolc Városi Diáksport Bizottságnál új, a fogyatékosokkal foglalkozó sportági munkabizottság felállítását. A bizottság három fővel 2002. óta tevékenykedik.

- A 2003. márciusában a Közgyűlés Kulturális és Sport Bizottsága által életre hívott Sport Konzultatív Testületben egy fő képviselője van az egészségkárosodottak sportjának.

A Miskolcon működő, fogyatékkal élők sportolását felvállaló szervezetek:

- **Vakok és gyengénlátók**

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége „Denevér SE”

1995-ben alakult meg hazánkban elsőként Miskolcon a „Denevér SE”. Tekesportágban nemzetközi, speciális szabályok szerint versenyeznek három kategóriában (B1 vak, B2 aliglátó, B3 gyengénlátó). Az egyesület nyolcszoros magyar bajnok, két versenyzőjük is Európabajnokságot nyert ez elmúlt években. Edzéseiket a BORSODCHEM Rt. jóvoltából Kazincbarcikán tartják.

Amennyiben sportközpont jönne létre Miskolcon a fogyatékosok számára, egy 2-4 pályás automata tekepálya beépítése nagy lehetőséget jelentene számukra.

- **Mozgáskorlátozottak**

a.) *AKARAT SE*

1970-ben az országban másodikként alapították meg a miskolci székhelyű AKARAT SE-t. Az alapítók, illetve a velük sportolók kiöregedésével és/vagy állapotuk rosszabbra fordulásával a sportmunka évekig szünetelt. 1999. óta a Martin János Speciális Szakiskolába járó úszókra alapozva újra funkcionál az egy szakosztályos egyesület. Tagjai mozgássérült, értelmi fogyatékos, autista és hallássérült fiatalok. Úszás és boccia sportágakban versenyeznek.

b.) *Miskolci Honvéd Se (para szakosztály)*

Egy teniszező képviseli a sportegyesületben a fogyatékos sportot. A versenyző edzéseit a Miskolci Egyetem teniszpályáján tartja. Kezdeményezésére az ottani klubházat akadálymentessé tették.

c.) *Kerék Világ Sportegyesület*

2004-ban alakult a kerekesszékes teniszélet felvirágoztatására, illetve személet- és tudatformálásra helyezi a hangsúlyt a sporttal karöltve.

- **Siketek és nagyothallók**

Siketek és Nagyothallók Miskolci Egyesülete

Több sportágban (dominó, sakk, asztalitenisz, lövészet, kis- és nagypályás labdarúgás, természetjárás) versenyez a mintegy 50 fő hallássérült. Megyei, országos és Európa bajnok versenyzőkkel rendelkeznek. Az asztalitenisz sportágban a Borsod Volán SE és a Könyves Kálmán Általános Iskola, a lövészetben a Városi Rendőrkapitányság nyújt számukra segítséget.

5.) Fogyatékosok foglalkoztatásának bemutatása

Miskolc városban a fogyatékkal élők esetében a foglalkoztatásra vonatkozóan csak a 2000.évi népszámlálás során összegyűjtött adatok állnak rendelkezésre.

Fogyatékkal élő személyek 10158 fő iskolai végzettségét, korcsoportos megoszlását az I. pontban leírtak tartalmazzák.

A Miskolcon fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetéről az alábbi adatok állnak rendelkezésre:

foglalkoztatás szerint	
foglalkoztatott	809 fő
munkanélküli	305 fő
inaktív kereső	7983 fő
ebből rokkant nyugdíjas, öregségi nyugdíjas járadékos	7254 fő
eltartott	1061 fő

A 2000. évi népszámlálási adatok szerint a hivatalosan foglalkoztatott fogyatékosok aránya az aktív korúak becsült számához képest 15 %.

A közel 6 ezer fő aktív korú fogyatékkal élő személy közül ténylegesen hány főt lehetne foglalkoztatni, arra nincs adat, de arra sincs, hogy milyen szakmával rendelkeznek ezek az emberek.

A munkaügyi központ foglalkozik a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű munkanélküli személyek munkavállalási esélyeinek javításával. E rétegek között szerepet kap a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének biztosítására irányuló törekvés.

A foglalkozási rehabilitációs feladatok ellátása érdekében a Rehabilitációs Információs Centrum (RIC) létrehozásával kíván segítséget nyújtani az egészségkárosodott személyek és segítők számára. A RIC foglalkozási rehabilitációs eljárásában fogadja azokat a regisztrált munkanélkülieket, akiknek munkaképesség változását orvos-szakértői intézet megállapította, akik foglalkozás-egészségügyi szakellátást nyújtó szolgáltató szakvéleménye alapján megváltozott munkaképességűek, és akik vállalják a foglalkozási rehabilitációs eljárásban való részvételt.

A városban sokan nem tudnak erről a lehetőségről, akik pedig tudnak, nem igazán pozitív véleményt alkotnak a munkájukról, ez abból ered, hogy nem tudnak azonnal mindenkinek munkát biztosítani.

A városban csupán néhány vállalkozás foglalkoztat fogyatékkal élő személyeket: SZOCIO PRODUKT Kft., T-HUMÁN Kft., Para-Mis Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., UWYTA Kht. Miskolci telephelye. Sokan nem tudják a cég által elvárt normákat teljesíteni, ezért kudarcként élik meg a munkavállalásukat. Akik dolgoznak, azok is nagyon alacsony béreket kapnak a teljesítményük alapján.

A húsz főnél nagyobb létszámú gazdálkodó szervezetek esetében jogszabály kötelező foglalkoztatási kvótát ír elő. A kvótát nem teljesítőknél rehabilitációs hozzájárulást kell fizetniük. Arra nincs adat, hogy hány cég fizet inkább rehabilitációs hozzájárulást, de a gyakorlatban inkább fizetnek, mint foglalkoztatnak. Így nem kell akadálymentesítésről és egyéb jogszabályban előírt kötelezettségről gondoskodni.

6.) Lakóhelyi környezet:

A mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló

1015/2005. (II.25.) Kormányhatározat a közszolgáltatások akadálymentes hozzáférhetősége biztosításának határidejét 2010. december 31-ben határozta meg. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 2005. november 17-i ülésén önálló előterjesztésben tárgyalja a Miskolc város 2006-2010. évre szóló akadálymentesítési programjára, annak költségvetési vonatkozásairól szóló javaslat tervezetét. A Közgyűlés külön határozatban foglalja össze az önkormányzat 2010-ig terjedő feladatait, a végrehajtás ütemezését, a pénzügyi feltételek biztosítását. A feladat végrehajtás ütemtervét az alábbi táblázat szemlélteti.

Az önkormányzati tulajdonban lévő közhasználatú építmények akadálymentesítése vonatkozó ütemezés, annak pénzügyi vonzata:

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
	e Ft				
Kifejezetten mozgás-korlátozottakat ellátó rehabilitáló oktató foglalkoztatási intézet.	0	0	0	0	0
Egyéb egészségügyi és gyermekintézmény, szociális otthon	20	20	100	100	100
Hivatali szféra, Okmány-osztály fenntartása	5	5	40	25	15
Oktatási intézmények	10	50	200	240	300
Közművelődési intézmények	10	50	20	20	20
Egyéb, sport intézmények.	5	50	50	50	30
Összesen:	50	175	410	435	465
Mindösszesen: 1.535.000 e Ft.					

A városi közúti közlekedés területén szükséges akadálymentesítés:

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010
	e Ft				
Tömegközlekedéshez kapcsolódó, utas forgalmi létesítmények, eszközök kialakítása.	33	50	60	50	40
Útkereszteződések, kijelölt gyalogos-átkelőhely akadálymentesítése.	5	50	40	30	20
Gyalogos aluljárók	14,5	16	12,5	0	0

Jelzőlámpás csomópontokban, hangjelzést berendezések felszerelése	7,4	15	10	10	5
Mozgáskorlátozottak részére közterületi várakozóhelyek kialakítása.	5	15	10	10	10
Összesen:	64.9	146	132,5	100	75
Mindösszesen: 518.400 e Ft.					

A fentiekben írt kötelező önkormányzati ágazati feladatokon felül lényegesen befolyásolják a fogyatékosok életkörülményeit a mindennapi élethez szükséges körülmények. Miskolc Megyei Jogú Város kiterjedt üzlethálózzal rendelkezik, a különböző helyen, különböző típusú napi és tartós árucikkeket értékesítő üzletek általában elérhetőek a fogyatékos személyek által. A nagyobb üzletláncokhoz tartozó üzletekben megfelelő infrastruktúra áll rendelkezésre, ezeket az üzleteket valószínűleg valamennyi fogyatékos képes igénybe venni.

A városban közszolgáltatást nyújtó szervezeteknek is nagyobb figyelmet kell fordítani az ügyfélszolgálati irodák, diszpécserközpontok igénybevételéhez szükséges speciális segítők (jeltolmácsok) biztosítására, akik szükség esetén közreműködnek a kommunikáció lebonyolításában, űrlapok kitöltésében a siketek, nagyothallók, vakok és gyengénlátók esetében.

Az ügyfélszolgálati irodák és diszpécserközpontok kommunikációs tevékenységének elősegítéséhez célszerű egy városi adatbázis kialakítása a jeltolmácsok, egyéb segítő személyek szervezetek elérhetőségéről, akik szükség esetén közvetítő tevékenységet vállalnak. A speciális adatbázis összeállításánál, az alkalmas személyek felkutatásánál figyelembe kell venni az érintett érdekvédelmi szervezetek javaslatát, véleményét.

III. Fogyatékosok érdekvédelmi, segítő szervezetei:

Vakok és Gyengénlátók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesülete (3525 Miskolc, Jókai u. 18.)

1.506 fős tagsággal rendelkezik a szervezet, melyből 1.325 a vak illetve aliglátó és 181 fő a gyengénlátó. Miskolcon 432 fős a taglétszámuk. Céljaik között szerepel minél több pályázati lehetőség kiaknázása, hogy a sorstársak életkörülményein segíteni tudjanak. Tevékenységi körükben biztosítják a vakok pontírásának oktatását, hangos- könyvtári részleg működését. Ezen kívül sportegyesületet, énekkart támogatnak, segítik sorstársaikat munkába állítását. Speciális tanfolyamokon (számítástechnikai szoftverüzemeltető, frissítő masször, stb.) való részvételi lehetőségek felkutatását vállalják.

Siketek és Nagyothallók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesülete (3524 Miskolc, Klapka Gy. u. 26-28.)

Az 1.600 fős miskolci tagsággal rendelkeznek.

Tevékenységi körük kiterjed a fogyatékosági támogatásokkal kapcsolatos ügyintézésre, kommunikációs jelnyelvi tanfolyamok működtetésére, számítástechnikai oktatásokra más fogyatékkal élők számára is, klubtevékenységre, sport-, kulturális és szabadidős programokra, szociális jellegű támogatások lebonyolítására (telefonpályázatok, üdülési csekk, stb.) valamint jogsegélyszolgálat működtetésére jeltolmács segítségével. Helyiségproblémájukban nagy segítséget jelentene egy új önkormányzati ingatlan térítésmentes biztosítása.

Értelmi Fogyatékosok Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Érdekvédelmi Egyesülete (3530 Miskolc, Corvin u.17.-19.)

Az egyesület célja az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, egészségügyi rehabilitációs tevékenység. Az értelmi fogyatékosokat nevelő családok összefogása, az értelmi fogyatékosok érdekvédelmének és érdekeinek képviselése, az értelmi fogyatékosok társadalmi beilleszkedésének elősegítése, munkalehetőségek felkutatása, rehabilitációjuk segítése, szociális, sport, tanulmányi lehetőségek biztosításának támogatása.

Mozgáskorlátozottak BAZ. Megyei Egyesülete (3530 Miskolc, Geró u.41.sz)

Az egyesület célja a BAZ megyében élő mozgássérültek érdekképviselése, a társadalmi és kulturális életbe való bekapcsolásuk elősegítése. A cél érdekében az egyesület feladatának tekinti az egészségmegőrzés, rehabilitáció, szociális képességfejlesztő, ismeretterjesztő, a mozgásfogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségét, emberi és állampolgári jogaik védelmét, sportolását szolgáló tevékenységgel a tagjai képzését, munkaképességük fejlesztését, elhelyezkedésük és munkába állításuk elősegítését, életkörülményeik javítását, stb. 2003 évtől új szolgáltatásként sorstársi tanácsadó szolgálatot, életvezetési tanácsadást, akadálymentesítési tanácsadást, általános információs szolgálatot, mentor típusú tanácsadást vezettek be.

Mozgáskorlátozottak és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete (3526 Miskolc, Kassai út 19.sz)

Célja az egészségmegőrzés, rehabilitációs, szociális képességfejlesztő, ismeretterjesztő, a fogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségének emberi és állampolgári jogaik védelmét, sportolását szolgáló tevékenység. Célja továbbá a működési területén élő mozgássérültek társadalmi beilleszkedésének, az egyéni erőfeszítések összefogásával, valamint a társadalmi környezet anyagi, tevéleges, erkölcsi támogatásával a mozgássérültek szociális, rehabilitációs érdekeinek érvényesítése, védelme, képviselése, helyzetük javítása.

Fogyatékkal Élő Emberek Társadalmi Szervezeteinek Regionális Szövetsége (3526 Miskolc, Kassai u.19.)

A szervezet célja az Észak-Magyarországi Régióban működő fogyatékkal élő emberek érdekvédelme, rehabilitációja, szociális biztonságának fokozása, a társadalmi reintegrációt szolgáló szervezetek részére tanácsadás biztosítása. Feladatuknak tekintik a megyében, valamint a régióban működő egyesületek összefogását, tevékenységük

összehangolását, közös fellépésük megszervezését, e szervezetek érdekeinek védelmét, képviselőik ellátását a megyei, regionális, továbbá országos hatáskörű szervezeteknél, testületeknél.

A városban működő civil szervezetek nagy száma miatt nincs lehetőség a fogyatékos személyek ellátásával, segítségével foglalkozó fogyatékosügyi civil szervezetek teljes körű felsorolására. **Az önkormányzattal kapcsolatba került, ismert civil szervezetek jegyzékét a program 1. számú függeléke tartalmazza.**

IV. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Fogyatékosügyi Program céljának meghatározása

A miskolci fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önrendelkező képességének, önálló életvitelének, a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása érdekében azon intézkedések meghatározása, amelyeket az egészségügyi, foglalkoztatási, szociális, oktatási, közlekedési, településrendezési, településfejlesztési és egyéb önkormányzati szintű tervezésben, az azokhoz kapcsolódó döntések meghozatala során érvényre kell juttatni, illetve azokat a kitűzött célok szerint, legkésőbb az esélyegyenlőségi törvényben megadott határidőig végre kell hajtani.

Miskolc Megyei Jogú Város Fogyatékosügyi Programja változtatás nélkül átveszi mindazokat az elveket, stratégiai célokat, és feladatokat, amelyek az esélyegyenlőségi törvény végrehajtása érdekében összehangolt állami intézkedéseket kívánnak.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának a program végrehajtásához szüksége lesz a városban működő fogyatékos személyek érdekvédelmét ellátó szervezetek, civil szervezetek, a Miskolc Önkormányzat által működtetett önkormányzati intézmények, önkormányzati vállalkozások együttműködésére, összefogására.

A FOGYATÉKOSÜGYI PROGRAM RÉSZLETES STRATÉGIAI PROGRAM CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA 2006-tól 2010-ig

1.) Egészségügy

A fogyatékos személyek helyzetének javításában alapvető követelmény, hogy biztosítani kell a fogyatékos személy részére az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást, melynek során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a fogyatékos személy rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését. Minden egészségügyi szolgáltatónak kiemelt figyelmet kell fordítani a preventív tevékenység fokozására, eredményességének javítására.

Az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó szolgáltatásoknak kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

Házi gyermekorvosi ellátás:

- A városban területi ellátási kötelezettséggel működő gyermekorvosok fokozzák az egészségügyi felvilágosító tevékenységet, az egészséges életmód elterjesztése érdekében szükséges információk átadását.
- A gyógyító tevékenység során a jogszabályi lehetőségeken belül részesítsék elsőbbségben a fogyatékossgal élő személyeket, nyújtsanak fokozott segítséget az ilyen gyermeket gondozó családok részére. A preventív és gyógyító tevékenység során törekedjenek minden olyan információ átadására, amely az adott helyzetben szükségessé válik, indokolt esetben kezdeményezzék megfelelő gyermekjóléti, szociális, egyéb hatósági intézkedés foganatosítását, önkormányzati döntés kialakítását.

Körzeti védőnői ellátás:

- A körzeti védőnők az egészségügyi stratégiai tervben foglaltakkal összhangban törekedjenek a – terhes-gondozás, csecsemőgondozás terén - a veleszületett fogyatékossgal, kis-súllyal, koraszülötként világra jött csecsemők számának csökkentése érdekében a fokozottan veszélyeztetett terhes nők gondozására, az egészségre nevelő felvilágosító munka hatékonyságának javítására, a veszélyeztetett csecsemők, kisgyermekek egészséges fejlődésének elősegítésére.
- A 0-6 éves korú gyermekek, illetve az iskola képzés alól mentesülő 18 év alatti fiatalok körzeti védőnői feladatainak ellátása során kísérik figyelemmel a fogyatékos gyermekeket gondozó családok élethelyzetét, a tapasztalt problémák esetén kezdeményezzék a szükséges egészségügyi gyógyító tevékenység megkezdését, a hatósági, önkormányzati intézkedések foganatosítását.

Iskola-ifjúság-egészségügyi ellátás:

- Az ifjúság-egészségügyi ellátás során végzett tevékenységgel az iskola, ifjúsági védőnők, iskolaorvosok fordítsanak kiemelt figyelmet az előírt szűrővizsgálatok elvégzésén túl - összefogva az iskolával és a szülőkkel, - a tanulók egészséges, káros szenvedélyektől mentes, munkaképes felnőtté válása érdekében, törekedjenek a testi, lelki, érzelmi fejlődésben jelentkező lemaradások időbeni észlelésére, a szükséges egészségügyi ellátás kezdeményezésére.

Fekvő- és járóbeteg szakellátás:

- A fekvő- és járóbeteg szakellátások városi kórházakban történő igénybevételének elősegítése érdekében felkéri az önkormányzat az érintett városi kórház-rendelőintézetek vezetőit, hogy vizsgálják meg a fogyatékos személyek megkülönböztetett ellátásának lehetőségét, a támogató szolgálat segítségével érkező fogyatékos személyek egészségügyi ellátásának elősegítését. Gondoskodjanak a járóbeteg szakellátásra érkező előjegyzett fogyatékos személyek előírt időpontban történő ellátásáról, a rendelőintézeti szakellátások előjegyzését, a kórházak szociális munkás feladatait ellátó személyek kommunikációs tevékenységének fokozásáról, a Miskolci Családsegítő Központ Integrált Egészségügyi és Szociális Diszpécser Központtal történő munkakapcsolat kialakításáról, a felmerülő problémák együttműködéssel történő megoldásáról.
- A városi kórház- rendelőintézetek igazgatói folyamatosan kísérik figyelemmel a pszichiátriai szakellátás nyújtásának, igénybevételének helyzetét és a jelentkező

szükségletek alapján törekedjenek az ilyen szakellátások működési feltételeinek javítására.

- Kezdeményezi az önkormányzat a különböző fogyatékosokkal élők érdekvédelmi feladatait ellátó egyesületeknél, egyéb civil szervezeteknél, hogy közvetítsék a fogyatékosok felé az egészségügyi ellátás, szakellátás igénybevételéhez szükséges kommunikációs teendőket, csatornákat.

2.) Szociális és gyermekjóléti ellátások, gyermekek napközbeni ellátása

Miskolc Megyei Jogú Városban fogyatékkal élők szociális helyzetének javítása érdekében szükségesnek tartja a Közgyűlés, hogy a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálata során fordítsanak kiemelt figyelmet a fogyatékosok ellátásával összefüggő kötelező önkormányzati feladatok végrehajtására, ellátási szerződés útján történő biztosítására.

- Az önkormányzat, a Szimbiózis Alapítvány, valamint a Mozgáskorlátozottak és Barátaik Miskolci Egyesületével közösen elnyert HEFOP 2004/4.2. pályázat megvalósítására kiemelt figyelmet kell fordítani, a működési engedély megszerzését követően ellátási szerződést kell kötni a konzorciumi partnerekkel.
- A támogató szolgálatok működési idejének munkanapokon 16 óra utáni, illetve a szombati, vasárnapi működtetés kiterjesztése érdekében egyeztetéseket kell kezdeményezni szükséges az érintett szervezeteknél, szolgáltatóknál.
- Felkéri a Közgyűlés a Fogyatékosügyi Szakmai Műhelyt, hogy továbbra is kísérelje figyelemmel a városban működő fogyatékos személyekkel foglalkozó szervezetek problémáit, a fogyatékkal élő személyek életkörülményeinek alakulását, és szükség esetén kezdeményezze az önkormányzatnál, az önkormányzat kötelező feladataival összefüggő problémák megoldását.

3.) Közoktatás

A Közgyűlés továbbra is szükségesnek tartja a város óvodáiban, alap-és középfokú oktatási- nevelési intézményeiben a fogyatékos gyermekek érdekében elért eredmények megőrzését, a fogyatékos gyermekek, tanulók sajátos neveléséhez és oktatásához szükséges fejlesztés lehetőségeinek kihasználását.

- Továbbra is szükséges a miskolci közoktatási intézményekben érintett pedagógusok további speciális körülményekhez igazodó továbbképzése, felkészítése a fogyatékos gyermekek készségfejlesztése, magatartási és tanulási nehézségeinek áthidalása érdekében.
- Az alap- és középfokú oktatási intézmények igazgatói folyamatosan kíséreljék figyelemmel a távoktatási formák alkalmazhatóságát, illetve az egészségügyi ok miatt magánoktatásban részesülő tanulók felkészítésének elősegítése érdekében törekedjenek az Internet által nyújtott lehetőségek kihasználására.
- A fogyatékosok oktatásában, nevelésében kiemelt szerepet vállaló három (Martin János Szakiskola, Éltes Mátyás Általános Iskola és a Tüskevár Általános Iskola)

közoktatási intézmény működőképességének javítása érdekében törekedni kell a tanulók színvonalasabb ellátását hátráltató, akadályozó infrastrukturális problémák megszüntetésére. Meg kell vizsgálni a Martin János Szakiskolában az ebédlő és tornaterem / tornacsarnok-, a Tüskevár Óvoda és Általános Iskolában a tornaterem-, továbbá a Tüskevár Óvoda és Általános Iskolában, valamint az Éltes Mátyás Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben a hidroterápiához szükséges tanmedence kialakításának lehetőségét. Meg kell vizsgálni az Éltes Mátyás általános iskolában autista óvodások ellátásának lehetőségét, illetve az utisták részére nagyobb épület biztosítását.

- Az óvodáskorú gyermekek dyslexia- prevenciók szűrése, (középső és nagycsoportban), a logopédusok szakmai tevékenységének kiterjesztése továbbra is szükséges.
- Az első osztályos tanulók - a Városi Pedagógiai Intézet általi - képességvizsgálatát tovább kell folytatni, a mentor gyógypedagógusok egyéni, vagy csoportos terápia alkalmazásával törekedjenek a fejlesztés érdekében szükséges szakmai feladatok ellátására.
- A részképességzavaros (dyslexiás-, dysgraphiás-, dyscalculiás) gyermekeknek középiskolai tanulmányaihoz szükség esetén fokozott segítséget kell nyújtani, melynek során figyelembe kell venni a vonatkozó jogszabályi előírásokat.
- A sajátos nevelési igényű tanulók időbeni kivizsgálásához, felülvizsgálatához, meg kell vizsgálni a városi Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság létrehozásának szükségességét, lehetőségét.

4.) Egészségkárosultak sportja

- A közreműködő szervezetek közös problémájaként jelentkező finanszírozási és egyéb nehézségek megszüntetése, speciális segéd és sporteszközök beszerzése érdekében törekedni szükséges az önkormányzati támogatás fokozására, a szakemberképzés és ellátottság javítására. (fizetett edzői, sportvezetői gárda, anyagi bázis az edzéslehetőségek és a versenyeztetés biztosítására)
- A mozgáskorlátozottak sportolási lehetőségeinek kibővítése érdekében törekedni kell a sportlétesítmények megfelelő akadálymentesítésére, kerekesszékekkel történő elérhetőség biztosítására, az úszási lehetőség megvalósítására, a sportlétesítmények, vagy kijelölt egyeztetett időpontban térítésmentes használatának biztosítására. Nagy előrelépést jelentene egy fogyatékos sportcentrum kialakítása egy olyan iskola tornatermében, ahol fogyatékosokkal élőkkel foglalkoznak, és az akadálymentes termet csak ők használhatnák térítésmentesen.
- A fogyatékkal élők sportolási lehetőségeinek, eredményeinek megismertetéséhez szélesebb sajtónyilvánosság szükséges, a kommunikáció nyújtotta lehetőségek jobb kihasználásával. Fontos, hogy új létesítmények tervezésekor, építésekor konzultáljanak a fogyatékos sportolókkal és a velük foglalkozókkal.

5.) Fogyatékosok foglalkoztatásának elősegítése:

- A Fogyatékosügyi Szakmai Műhely a Munkaügyi Központtal, illetve az önkormányzattal együttműködve vizsgálja meg a fogyatékkal élők foglalkoztatásának kiterjesztéséhez rendelkezésre álló lehetőségeket, határozza meg a teendőket.
- Az érintett érdekvédelmi szervezetek törekedjenek a foglalkoztatást elősegítő pályázatokon való aktív részvételre. Ebben az önkormányzat a lehetőségek függvényében partnerséget kínál.

6.) Lakóhelyi környezet

- Az önkormányzati épületek, intézmények, közterületek akadálymentesítésére továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani, fokozni szükséges a fogyatékosok közlekedését segítő kommunikációs eszközök elterjesztését.
- A különböző ügyfélszolgálati tevékenységet ellátó önkormányzati és egyéb ügyfélszolgálati irodák működtetése során figyelmet kell fordítani a fogyatékosokkal történő kommunikáció során jelentkező problémákra, ezek megszüntetése érdekében élni szükséges a kommunikációs technikai eszközök elterjesztésével, megfelelően képzett segítők felkutatásával.
- Adatbázis összeállítása szükséges a városban elérhető, szükség esetén közreműködést vállaló speciális felkészültségű szakemberekről, (jeltolmácsok, stb.) és gondoskodni kell az adatbázis folyamatos karbantartásáról, a város honlapján történő közzétételről.
- Az önkormányzat kísérje figyelemmel az épületgondokkal küzdő fogyatékos érdekvédelmi szervezetek problémáját, a lehetőségek függvényében nyújtson segítséget a szervezetek munkájához, rendezvényeihez szükséges helyiség, épület térítésmentes biztosításához.
- Az önkormányzatnál folyamatos adatbázis álljon rendelkezésre a fogyatékosokkal foglalkozó érdekvédelmi és civil szervezetekről, melyben az érintettek regisztráltathatják magukat, illetve kérhetik az adatbázisból való törlést.

Miskolci Fogyatékosügyi Program 1. számú függeléke a Miskolcon működő ismert fogyatékosügyi civil szervezetekről, egyéb szerveződésekről

B-A-Z MEGYEI SCLEROSIS MULTIPLEX TÁRSASÁG	
Vezető neve:	Ádomné Suták Ibolya
Szervezet címe:	3501 Miskolc, Szentpéteri kapu 76.
Telefon/fax:	46/406-225, 70/241-5087, 20/588-7407
E-mail:	emericus@axelero.hu / smasi@freemail.hu
Weboldal:	Nincs
Forma:	Egyesület

Célkitűzések:	A megyében élő sclerosis multiplexes emberek összefogása, segítése, egészségügyi, szociális tájékoztatás.
Konkrét tevékenység:	Aktuális szociális, egészségügyi problémák megbeszélése, lehetőség szerinti megoldása, rekreációs üdülések szervezése, fekvőbetegek látogatása.

ÉRTÜK-VELÜK-EGYÜTT KÖZHASZNÚ EGYESÜLET

Vezető neve:	Saláta Sándorné
Szervezet címe:	Székhelye: 3532 Miskolc, Stadion u. 3. 3/3. Telephely: Rácz Á. u. 35., Meggyesalja u. 10.. Levelezési cím: 3534 Miskolc, Stadion u. 3. 3/3.
Telefon/fax:	46-337-232, 30/380-3731
E-mail:	egyutt-egymasert@freemail.hu
Weboldal:	http://kalauz.fw.hu/szeretet
Forma:	alapítvány
Célkitűzések:	A Csilla Báronő Szeretotthonban és az Értelmi Fogyatékosok Otthonában élő 85 enyhén súlyos, középsúlyos, halmozottan fogyatékkal élő sérült gondozott alapfeladaton túli ellátásának szinten tartása és a lehetőségekhez mérten szociális helyzetük javítása. Középsúlyos sérülteknél a kulturális, sport és szabadidős tevékenységek folytatása (kirándulás, nyaralás), a halmozottan sérülteknél a minőségi ellátás (jobb étkeztetésben való segítség) és a tárgyi feltételek javítása a cél.
Konkrét tevékenység:	Az 1996-tól elkezdődő gyógytorna (közösségi és egyéni) és masszázis folytatása. A kézműves terápia (szövés, kosárfonás stb.) program létesítése társintézményekkel. Kirándulások szervezése a sport jegyében. A szülők nélkül maradt sérült emberekkel külön program – foglalkozás. 2005-ben 18 fő balatonmárfafürdői táboroztatása Az egyesület további tervei a felnőtt fogyatékosággal élők összefogása, valamint a szülők segítése tréningek szervezésével.

HÉTSZÍNVRÁG ALAPÍTVÁNY

Vezető neve:	Kiss Józsefné
--------------	---------------

Szervezet címe:	3531 Miskolc, József u. 2.
Telefon/fax:	46/412-728
E-mail:	Nincs adat.
Weboldal:	Nincs adat.
Forma:	Alapítvány
Célkitűzések:	Az óvodáskorú sérült és egészséges gyermekek integrált nevelésének segítése, a sokoldalú személyiségfejlődéshez szükséges feltételek javítása, az egészséges életmódra nevelés: a mozgásnevelés tárgyi feltételeinek biztosítása.
Konkrét tevékenység:	Egészségmegőrzés, egészségügyi, pedagógiai rehabilitáció, nevelés-oktatás, képességfejlesztés, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének segítése.

MAGYAR VAKOK GYENGÉNLTŐK „DENEVÉR” SE	
Vezető neve:	Hornyánszky Tivadar
Szervezet címe:	3525 Miskolc, Jókai u. 18.
Telefon/fax:	Tel.: 46/416-145 vagy 46/507-077 Fax: 46/507-078
E-mail:	denever2@matavnet.hu
Weboldal:	<i>Nincs</i>
Forma:	Egyesület
Célkitűzések:	Látássérültek beilleszkedése és sportolási lehetőségek biztosítása.
Konkrét tevékenység:	Teke sport népszerűsítése.

MARTIN JÁNOS SZAKISKOLA ÉS SPECIÁLIS SZAKISKOLA TANULÓIÉRT ÉLETESÉLY ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Lénárt Györgyné
Szervezet címe:	3529 Miskolc, Áfonyás út 18/A.
Telefon/fax:	46/562-200; Fax: 46/362-012
E-mail:	martinszakisk@axelero.hu
Weboldal:	www.martinj.misk.sulinet.hu
Forma:	Alapítvány
Célkitűzések:	Nevelés, oktatás; Gyermek és ifjúságvédelem, gyermek ifjúsági érdekképviselet; Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.
Konkrét tevékenység:	Az iskola tanulóinak, művelődési, oktatási, sportolási lehetőségeinek jobbítása. Sportversenyek, tanulmányi versenyek, kimagasló tanulmányi eredményű diákok

	támogatása. Hozzájárulás az Iskolai rendezvény szervezéséhez, megvalósításához, nemzetközi cserekapcsolatok építése.
--	--

MIFO MISKOLCI FOGYATÉKOS OTTHON KHT.	
Vezető neve:	Molnár Sándorné
Szervezet címe:	3529 Miskolc, Felsőruzsín körút 32. Postacím: 3501 Miskolc, I. 74 Pf.
Telefon/fax:	Tel.: 46/509-537 Fax: 46/509-538
E-mail:	MIFO@borsodweb.hu , molnarsandorne@freemail.hu
Weboldal:	<i>Nincs adat.</i>
Forma:	közhasznú társaság
Célkitűzések:	Fogyatékos otthon építése: felnőtt korú enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékosok végleges, átmeneti és nappali ellátására, gondozására. Képesség, készség, igény szerinti terápiás foglalkozásokat tervezünk. Imatermet, uszodát, tornatermet alakítunk ki az épületben.
Konkrét tevékenység:	Az épületre érvényes építési engedélyt kaptunk. Pályázatot nyújtottunk be a megvalósításra. Az érintett fogyatékos csoport támogatása jogi kérdésekben, összefogása a hasonló gondokkal küzdő családoknak.

Mozgássérültek és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete	
Vezető neve:	Braun János
Szervezet címe	3526 Miskolc, Kassai u. 19/A
Telefon/fax:	46/414-370; 46/507-388
E-mail:	mozg1let@axelero.hu
Weboldal:	www.mozgegylet.hu
Forma:	Egyesület (kiemelkedően közhasznú)
Célkitűzések:	<i>Az egészségmegőrzés, rehabilitációs, szociális képességfejlesztő, ismeretterjesztő, a fogyatékkal élők emberek társadalmi esélyegyenlőségét, emberi és állampolgári jogaik védelmét, sportolását szolgáló tevékenység.</i> Az egyesület célja továbbá a működési területén élő mozgássérültek társadalmi beilleszkedésének elősegítése az egyéni erőfeszítések összefogásával és a társadalmi környezet anyagi, tevéleges, erkölcsi támogatásával, a mozgássérültek szociális, rehabilitációs érdekeinek érvényesítése, védelme, képviselése, helyzetük javítása.

<p>Konkrét Tevékenység:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Figyelemmel kíséri a mozgássérült emberek egészségügyi, közlekedési, építészeti, műszaki, oktatási, foglalkoztatási, szemléletbeli, kulturális, sport, anyagi-pénzügyi, jogi és egyéb életfeltételeit, a társadalmi részvételükre és esélyegyenlőségükre vonatkozó állami és önkormányzati tevékenységet. - Mint kiemelkedően közhasznú szervezet tevékenysége során a vonatkozó jogszabályok alapján – ellátja a mozgássérültek lakás akadálymentesítési támogatással (LÁT), a fogyatékosági támogatással, az üdülőkcskek támogatással, a gépkocsi szerzési és átalakítási támogatással, a telefonrákötési és beszélgetési díjtérítéssel és egyéb ügyekkel kapcsolatos eljárási, előkészítési és esetenként döntési feladatokat. - Figyelemmel kíséri és segíti a társadalmi beilleszkedésüket szolgáló állami és társadalmi tevékenységet, rehabilitációt - Törekszik tagjai aktivitásának felkeltésére - Elősegíti tagjainak pihenését, üdülését, szabadidejük kultúrált eltöltését - Befolyásolja, illetve formálja a közvéleményt tagjai társadalmi beilleszkedésének érdekében - Különböző szolgáltatásokat nyújt a fogyatékosággal élőknek - Együttműködik a mozgássérültek és más fogyatékosággal élő és foglalkozó helyi, területi, országos és külföldi szervezeteivel - Együttműködik mindazon állami és társadalmi szervezetekkel, amelyek a fogyatékosággal élők társadalmi beilleszkedésének elősegítésére hivatottak <p>Az egyesület, különböző szolgáltatásokat nyújt fogyatékosággal élőknek, ezek önszerveződő közösségeinek és az őket kiszolgáló, segítő szervezeteinek.</p>
-----------------------------	--

<p>Mozgáskorlátozottak Akarat SE</p>	
<p>Vezető neve:</p>	<p>Lénárt György</p>
<p>Szervezet címe</p>	<p>3529 Miskolc, Afonyás u. 18.</p>
<p>Levelezési cím:</p>	<p>3525 Miskolc, Kossuth u. 16.</p>
<p>Telefon/fax:</p>	<p>30 306 53 06</p>
<p>E-mail:</p>	<p>-</p>

Weboldal:	-
Forma:	Egyesület
Célkitűzések:	Egészségmegőrzés, sport
Konkrét Tevékenység:	Fogyatékossgal élők sportjának segítése Sportágak: boccia, úszás

Kerek Világ SE	
Vezető neve:	Braun János
Szervezet címe	3526 Miskolc, Szeles u. 72.
Telefon/fax:	30 238 41 55
E-mail:	kerekvilag@netposta.net
Weboldal:	-
Forma:	Egyesület (közhasznú)
Célkitűzések:	Mozgássérült sport lehetőségeinek felkutatása, szemléletformálás
Konkrét Tevékenység:	Kerekesszékes tenisz lehetőségeinek biztosítása, kerekesszékes tenisz nemzetközi verseny szervezése (NEC Wheelchair Tennis Tour), akadálymentesítés segítése, a többségi társadalom tudatformálása, kerekesszékes gyermekeknek és szüleiknek tábor szervezése az önálló életvitel elsajátítására

SIKETEK ÉS NAGYOTHALLÓK B-A-Z. MEGYEI EGGYESÜLETE	
Vezető neve:	Boskó Dezső
Szervezet címe:	3524 Miskolc, Klapka Gy. U. 26-28.
Telefon/fax:	46/560-262 fax:46/560-263
E-mail:	sinosz.miskolc@chello.hu
Weboldal:	www.sinosz.hu
Forma:	helyi szervezet
Célkitűzések:	A siket és nagyothalló személyek érdekeinek szervezett, szakszerű képviselete és védelme, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése. Az esélyegyenlőség érvényesítése mind a siketek, mind a nagyothallók tekintetében. A siket és a nagyothalló emberek számára közösségi, szociális szolgáltatások, kedvezmények és támogatások nyújtása, illetve ezekhez való konkrét hozzáférés.
Konkrét tevékenység	Jeltolmács szolgálat; nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés; kulturális

	tevékenység; hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése; emberi és állampolgári jogok védelme; egészségmegőrzés, betegségmegelőzés; szociális tevékenység; sporttevékenység támogatása; munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése és a kapcsolódó szolgáltatások elvégzése.
--	---

SEGÍTŐ SZÁLLÍTÁS ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Dr. Csiba Gábor
Szervezet címe:	3535 Miskolc, Árpád u. 126.
Telefon/fax:	Tel.: 46/531-581, 46/370-319 Fax: 46/531-582
E-mail:	segitoszallitas@freemail.hu
<i>Weboldal:</i>	<i>Nincs</i>
Forma:	alapítvány
Célkitűzések:	Szociális tevékenység, korra, nemre, világnézetre és fajra való tekintet nélkül. A rászoruló családok, gyermekek, nyugdíjasok, munkanélküliek segítése pénzzel és természetbeni adományokkal; átképzés segítése; mozgássérült tanulók intézményekbe szállításának segítése.
Konkrét tevékenység:	Mozgássérült fiatalok szállítása munkahelyre; krízishelyzetben való kis összegű pénzbeli és természetbeni segítség; kamatmentes kölcsön; súlyos beteg gyermekek támogatása; gyógyszer kiváltás rászorultaknak;

„SZERESD MÉG JOBBAN” AZ ÉRTELMI FOGYATÉKOS ÓVODÁSOKÉRT ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Dr. Boryné Rhúz Anna
Szervezet címe:	3533 Miskolc, Stadion u. 47. Telephely: 3533 Miskolc, Lorántffy Zs. u. 28.
Telefon/fax:	46/332-745
E-mail:	Nincs
<i>Weboldal:</i>	<i>Nincs</i>
Forma:	alapítvány
Célkitűzések:	A város óvodás korú értelmileg fogyatékos gyermekeinek támogatása, különös tekintettel a Tüskevár Óvoda gyermekeire. Az intézmény felszereltségének fejlesztése, szakmai felkészültség segítése.
Konkrét tevékenység:	Pályázatok írása, kapcsolattartás más fogyatékosügyi alapítvánnyal, érdekképviselő.

SZIMBIÓZIS ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Jakubinyi László
Szervezet címe:	3516 Miskolc, Augusztus 20. u. 12.
Telefon/fax:	46/357-637, 30/681-44-82
E-mail:	szimbiozis@szimbiozisalapitvany.axelero.net
Weboldal:	www.szimbiozis.hu
Forma:	alapítvány
Célkitűzések:	Értelmi sérültek és halmozottan fogyatékosok és autisták önálló életvitelének segítése, felnőtt státuszuk megteremtése. Távolat: lakóotthon, rehabilitációs farm létrehozása.
Konkrét tevékenység:	Kistérségi támogató szolgálat, támogatott foglalkoztatás program, speciális klub, terápiás foglalkozások (művészeti, kézműves), fogyatékos sport lehetőségének biztosítása, valamint érdekképviselő ellátása

MISKOLCI AUTISTA ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Elek János
Szervezet címe:	3533 Miskolc, Csermőkei út 2/a.
Telefon/fax:	46/532-476
E-mail:	miskolciautista2@freemail.hu ; szalkaine@miskolciautista.axelero.net
Weboldal:	Nincs adat.
Forma:	alapítvány
Célkitűzések:	Szociális tevékenység, családsegítés, idősök gondozása; Nevelés, oktatás; Kulturális tevékenység; Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése; Rehabilitációs foglalkoztatás; Munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése.
Konkrét tevékenység:	Autista, autisztikus tünetű, értelmileg sérült és fogyatékkal élő emberek ellátása, foglalkoztatása és érdekvédelme.

PAPÍRSÁRKÁNY SPORT EGYESÜLET	
Vezető neve:	Kovács Károly Viktor
Szervezet címe:	3517 Miskolc, Losonczi út 17. 1/1.
Telefon/fax:	20/669-01-47
E-mail:	papirsarkanyse@freemail.hu

Weboldal:	Nincs adat.
Forma:	egyesület
Célkitűzések:	Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység; Kulturális tevékenység; Kulturális örökség megóvása; Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése; Sport, a munkaviszonyban és polgári jogi viszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével; Közhasznú szervezetek számára biztosított - csak közhasznú szervezetek által igénybe vehető szolgáltatások.
Konkrét tevékenység:	Kulturális, ifjúsági és sport.

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT GONDVISELÉS HÁZA – A FOGYATÉKOSOK TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSA ÉS HAJLÉKTALANOK ÁTMENETI SZÁLLÁSA	
Vezető neve:	Kalló Edit
Szervezet címe:	3535 Miskolc, Árpád u. 126.
Telefon/fax:	06/46/370-319; fax: 06/46/370-319
E-mail:	tamasz.malta@chello.hu
Weboldal:	www.maltamiskolc.hu
Forma:	egyesület
Célkitűzések:	Szociális tevékenység; Hátrányos helyzetű csoport társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.
Konkrét tevékenység:	Nincs adat.

TÜSKEVÁR KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Kovácsné Károly Andrea
Szervezet címe:	3532 Miskolc, Károly u. 10.
Telefon/fax:	06/46/530-435 fax: 06/46/530-435
E-mail:	o.tuskevar@freemail.hu
Weboldal:	Nincs adat.
Forma:	alapítvány
Célkitűzések:	Nevelés, oktatás; Kulturális tevékenység; Gyermek és ifjúságvédelem, gyermek és ifjúsági érdekképviselő; Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.
Konkrét tevékenység:	- Nevelés, oktatás. - Kulturális tevékenység. - Gyermek és ifjúságvédelem, gyermek és ifjúsági érdekképviselő.

	- Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.
--	--

ALAPÍTVÁNY A HALLÁSSÉRÜLT GYERMEKEKÉRT	
Vezető neve:	Kaposvári Zsuzsa
Szervezet címe:	Miskolc, Vologda u. 6.
Telefon/fax:	46-507-541
E-mail:	
Weboldal:	
Ellátottak:	Közép és súlyos fokú hallássérültek. Korai gondozás, fejlesztés integrált oktatás, nevelés segítése, szabadidős programok szervezése.

FOGYATÉKKAL ÉLŐ EMBEREK TÁRSADALMI SZERVEZETEINEK REGIONÁLIS SZÖVETSÉGE	
Vezető neve:	Malák Szilvia
Szervezet címe:	3526 Miskolc, Kassai u. 19.
Telefon/fax:	46-414-370
E-mail:	
Weboldal:	
Ellátottak:	A Szövetség célja a régióban működő fogyatékkal élő emberek és állampolgári jogaik érvényesülését, rehabilitációját szolgáló szervezetek összefogása, képviselése.

HIT ÉS FÉNY MOZGALOM MISKOLCI HALAK NEVŰ CSOPORTJA	
Vezető neve:	Kármán Tünde
Szervezet címe:	Miskolc, Puskás u. 1. Diósgyőri Plébánia
Telefon/fax:	30-504-28-67
E-mail:	
Weboldal:	
Ellátottak:	Közép és enyhe fokú értelmi fogyatékos, mozgássérült. A sérültek, szüleik és segítő barátaik találkozájának megtartása 2 hetente.

DOWN CENTRUM ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Illés Virág
Szervezet címe:	3529 Miskolc, Léway u. 20.
Telefon/fax:	46/78-88-23, 30/393-17-06
E-mail:	downcentrum.alapitvany@chello.hu
Weboldal:	-
Ellátottak:	Középsúlyos értelmi fogyatékosok. Fő célja a down-szindrómás gyermeket nevelő családok anyagi és erkölcsi segítése, a fogyatékosok okozta gondok megoldási lehetőségeinek megteremtése, a társadalmi

	esélyegyenlőség előmozdítása. Konkrét tevékenység: családsegítés, Down Dada Sorstársai Segítő Szolgálat, szülő klub, baby-sitter szolgálat, gyógylovaglás, zeneterápia.
--	--

AUTISTÁK OTTHONA – MISKOLCI AUTISTA ALAPÍTVÁNY	
Vezető neve:	Szalkainé Haraszi Krisztina
Szervezet címe:	3533 Miskolc, Csermőkei u. 2/a.
Telefon/fax:	46-532-476,
E-mail:	
Weboldal:	
Ellátottak:	Autisták, autisztikus tünetű fiatalok. Napközi otthon és tartós bentlakás biztosítása az ellátottak számára. Foglalkoztatás.

NAPRAFORGÓ EGYESÜLET A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ GYERMEKEKÉRT	
Vezető neve:	Takácsné Kovács Gizella
Szervezet címe:	3517 Miskolc, Losonczy u. 64.
Telefon/fax:	46-533-309
E-mail:	
Weboldal:	
Ellátottak:	Tanulásban akadályozott, más fogyatékkal élő, gyengénlátók. Nevelésük segítése, feltételek megteremtése, terápiák, közösségépítés.

Miskolc, 2005. december 20.